1.1.5. OBVEZE IZ PLANOVA ŠIREG PODRUCJA (obuhvat, broj stanovnika i stanova, gustoca stanovanja i izgradenosti)

1.1.5.1. Izvod iz Programa prostornog uredenja Republike Hrvatske

Program prostornog uredenja Republike Hrvatske (NN 50/99)[9] izraden je na temelju postavki definiranih Strategijom prostornog uredenja Republike Hrvatske[10] i predstavlja temelj za planiranje na državnoj, županijskoj i nižim razinama. Njime su utvrdeni temeljni ciljevi, izbor prioritetnih mjera i skup aktivnosti za ostvarenje utvrdenih ciljeva.

Programom prostornog uredenja Republike Hrvatske definiran je državni interes, te se Program obavezno primjenjuje na sve resorsne i sektorne razvojne programe i izradu prostornih planova u skladu sa Zakonom o prostornom uredenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02). Program stoga sadrži elemente prostornog uredenja koji su od važnosti za sustavnost i cjelovitost, a koji se ne mogu mijenjati na nižoj razini (sustavi, tipovi prostora, strukturna podrucja izrazitih osobitosti i gospodarskog znacenja). Odrednice Programa koje se neposredno odnose na Osjecko - baranjsku županiju i Grad Valpovo krecu se od opce postavljenih nacela, ciljeva i odrednica za pojedine tipove prostora, procesa i funkcija, do konkretnih naputaka.

Programom prostornog uredenja prostor Republike Hrvatske podijeljen je u tri velika podrucja, koje cine grupe županija, pri cemu se Osjecko - baranjska županija nalazi u grupi županija Istocne Hrvatske, zajedno sa Viroviticko - podravskom, Požeško - slavonskom, Brodsko - posavskom i Vukovarsko - srijemskom županijom.

U prostoru Osjecko - baranjske županije, pa tako i Hrvatske, prostor Grada Valpova znacajan je glede razvitka infrastrukturnih sustava, pri cemu se sam grad Valpovo tretira kao razvojno (manje regionalno) središte. Ova skupina gradova u narednom se razdoblju treba potvrditi u ulozi glavnih središta i nositelja dalje urbanizacije.

Gradovi su nositelji hrvatskog identiteta, što ce u buduce još više doci do izražaja. Grad Valpovo važno je tradicionalno regionalno središte, te Studija procesa urbanizacije uvrštava Valpovo u kategoriju središnjih gradova (u sklopu konurbacijskog podrucja Valpovo - Belišce) i ocekuje se njegov dalji razvoj.

Složeni infrastrukturno gospodarski sustavi odnose se na koridore i funkcionalne sklopove koji sadrže više segmenata državne i medudržavne infrastrukture, pratece gospodarske funkcije i kontaktna podrucja pod njihovim neposrednim utjecajem.

Od prometne infrastrukture, treba istaci sabirnu državnu cestu D 34 (Daruvar - Slatina - Donji Miholjac - Valpovo - Josipovac), koja ima veliku važnost za povezivanje citave regije, te plovni put rijekom Dravom (luke u Osijeku, Belišcu i Donjem Miholjcu).

---

[9] *Program prostornog uredenja Republike Hrvatske (NN 50/99), izradivac: Ministarstvo prostornog uredenja, graditeljstva i stanovanja - Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, svibanj 1999. godine*

[10] *Strategija prostornog uredenja Republike Hrvatske, izradivac: Ministarstvo prostornog uredenja, graditeljstva i stanovanja - Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, srpanj 1997. godine*

Programom je u konurbaciji Valpovo - Belišce planirana makrolokacija za dalja istraživanja za gradnju termoelektrane ili toplane na plin.

Obzirom na prirodnu vrijednost ovog podrucja, ali i zbog njegovih kulturnih znacajki, te prisutnost proglašenih dobara prirodne i graditeljske baštine (urbana cjelina, spomenik parkovne arhitekture) medu prioritetne mjere Strategije i Programa spada poduzimanje mjera zaštite koje u prvom redu moraju biti mjere vezane za zaštitu okoliša u granicama održivog razvitka. Valpovo se Programom prostornog uredenja tretira kao kontinentalno turisticko središte subregionalnog znacaja.

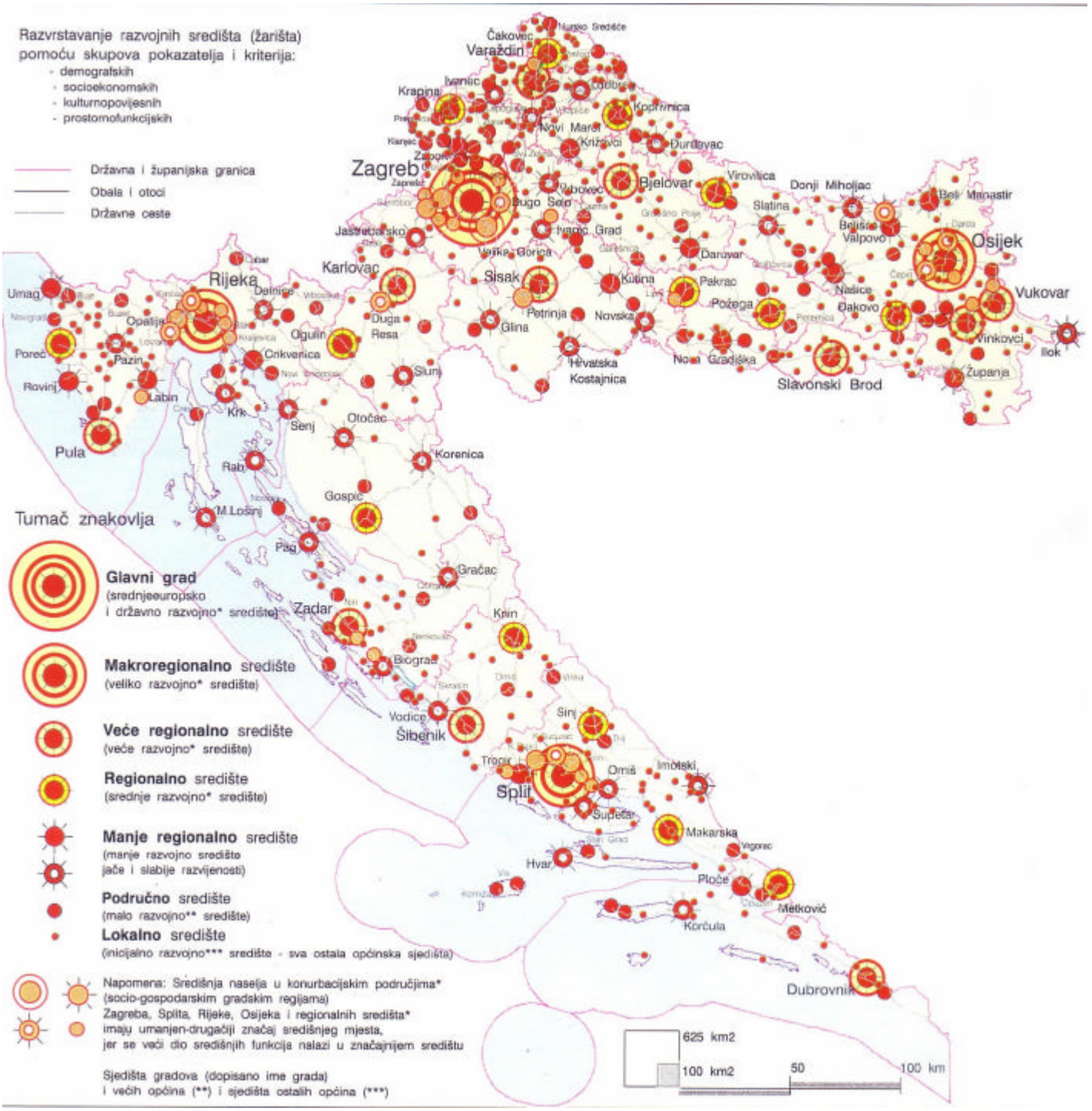

IZVOD IZ PROGRAMA PROSTORNOG UREĐENJA REPUBLIKE HRVATSKE
kartografski prikaz br. 4 : Sustav središnjih naselja

1.1.5.2. Izvod iz Prostornog plana Osjecko - baranjske županije

Po provodenju zakonom propisane procedure Prostorni plan Osjecko - baranjske županije[11] (ŽG 01/02) usvojila je Skupština Osjecko - baranjske županije. Kako se radi o planu višeg reda, podaci i pokazatelji iz Prostornog plana Županije korišteni su tijekom izrade Urbanistickog plana uredenja grada Valpova.

Na podrucju Osjecko - baranjske županije Valpovo ima status manjeg regionalnog središta. S procjenjenim planiranim brojem od 11.000 stanovnika Valpovo ce imati cca 2,9 % od ukupnog planiranog broja stanovnika u Županiji (192.000 stanovnika).

Prostornim planom Županije u Valpovu su planirane slijedece središnje funkcije:

- *uprava, sudstvo: ispostave organa državne uprave, županijska i gradska izvršna tijela*
- *školstvo: srednje škole, osnovne škole, ucenicki dom*
- *kultura: kinematograf, muzeji, radio, knjižnice*
- *zdravstvo: opca bolnica, Dom zdravlja, ljekarne, veterinarska ambulanta*
- *socijalna skrb: Centar za socijalnu skrb, djecji vrtici i jaslice, Dom za djecu*
- *trgovina: diskont, trgovacki centar, specijalne trgovine*
- *ostalo: financijsko posredovanje, osiguranje i mirovinski fondovi, središte pošta*

Dominantnu ulogu o organizaciji prostora cine središta i osovine urbanizacije, koji su istovremeno i središta i osovine cjelokupnog razvoja u prostoru. Na podrucju Osjecko - baranjske županije uocavaju se dvije osovine urbanizacije:

- *Osijek - Darda - Beli Manastir i*
- *Osijek - Valpovo - Belišce - Donji Miholjac.*

Na sjevernom podravskom pravcu razvoja Osijek - Valpovo - Belišce - Donji Miholjac potrebno je potaknuti razvoj naselja, te se u širem smislu ukazuje na potrebu intenzivnijeg razvoja ovog koridora i u nastavku prema Virovitici, cime bi se stvorili preduvjeti za revitalizaciju i razvoj sjevernih pogranicnih podrucja. Izgradnja mosta kod Belišca omogucava bolje prometno povezivanje i predstavlja poticaj razvitku ovog koridora prema Belom Manastiru.

Prostornim planom Osjecko - baranjske županije planira se poticanje razvitka gospodarstva stvaranjem prostornih uvjeta za smještaj poduzetnickih kapaciteta. Izradeni su lokalni programi uredenja i komunalnog opremanja zona koji ce biti realizirani u narednom razdoblju, te je u Valpovu planirana "Zona male privrede" koja je utvrdena DPU-om i obuhvaca površinu 5,0 ha na kojoj je predvideno formiranje 34 gradevinske parcele velicine cca 1.000-2.000 m^2.

Obzirom na cinjenicu da je Hrvatska ogranicena primarnim energetskim resursima, strateški cilj u razvoju je uravnoteženje potrošnje, proizvodnje i prijenosa energije u svim dijelovima Hrvatske. U skladu s tim ciljem Prostornim planom Osjecko - baranjske županije predvida se izgradnja termoelektrane u Valpovu, te izgradnje hidroelektrana na Dravi.

Plan razvitka vodoopskrbe podrucja Valpovo pretpostavlja zadržavanje postojeceg zahvata vode na rijeci Dravi samo za potrebe vodoopskrbnog podrucja Belišce, dok bi se crpilište "Jarcevac" koristilo za potrebe vodoopskrbnog podrucja Valpovo. Poseban naglasak stavljen je na daljnji razvitak crpilišta "Jarcevac" kao regionalnog crpilišta obzirom na njegovu znatnu procijenjenu izdašnost od cca 400 l/sec. Obzirom da pretpostavljene kolicine uveliko prelaze potrebe za vodom podrucja vodoopskrbe Valpovo, planirano je da dio raspoloživih kapaciteta vode koristi vodoopskrbno podrucje Osijek. Zahvacene vode preradile bi se na samoj lokaciji crpilišta, a potom distribuirale.

[11] *Prostorni plan Osjecko - baranjske županije; izradivac: Zavod za prostorno uredenje Osjecko - baranjske županije Osijek, 2002. godine*

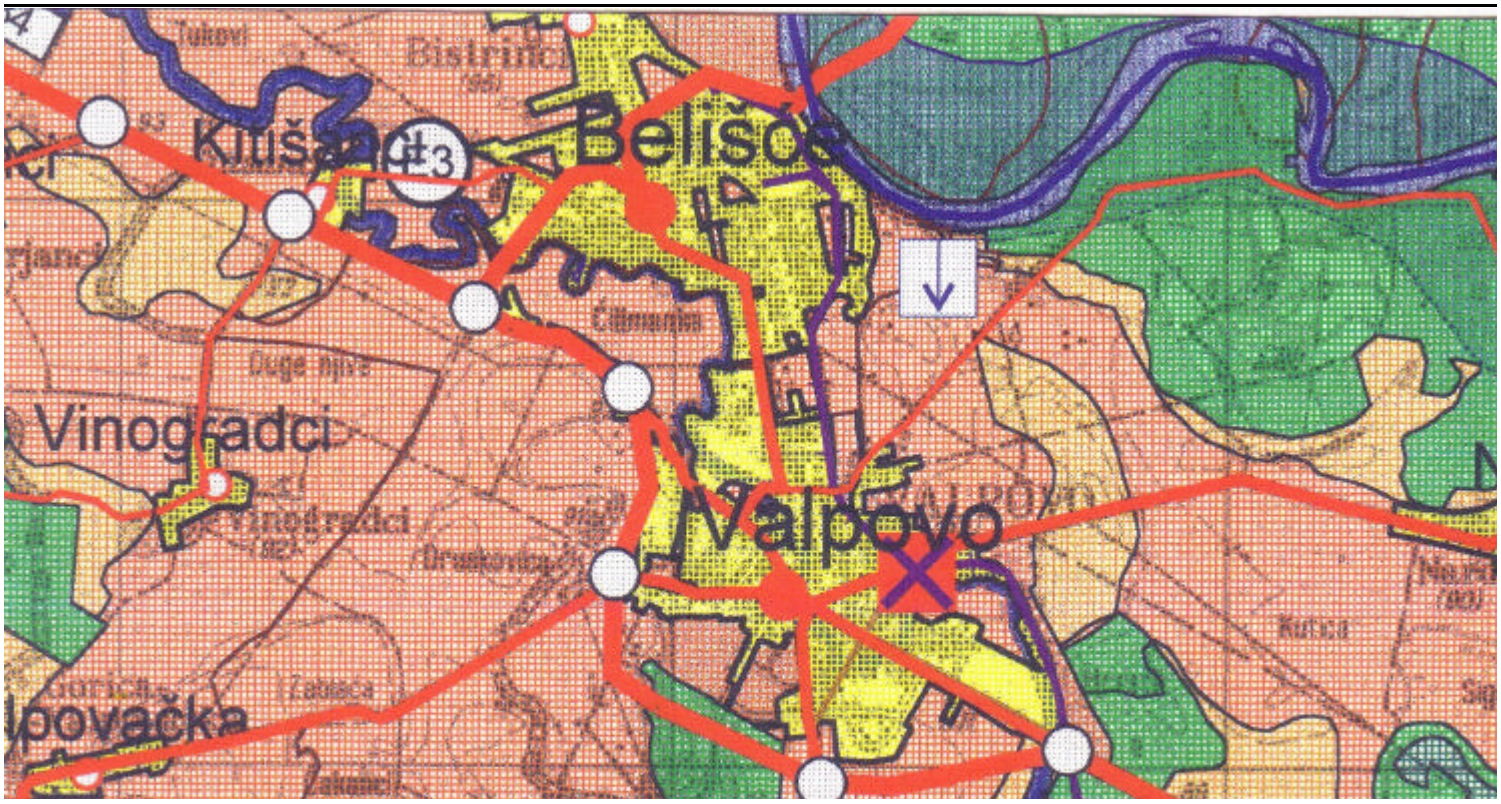

IZVOD IZ PROSTORNOG PLANA OSJECKO - BARANJSKE ŽUPANIJE
kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora

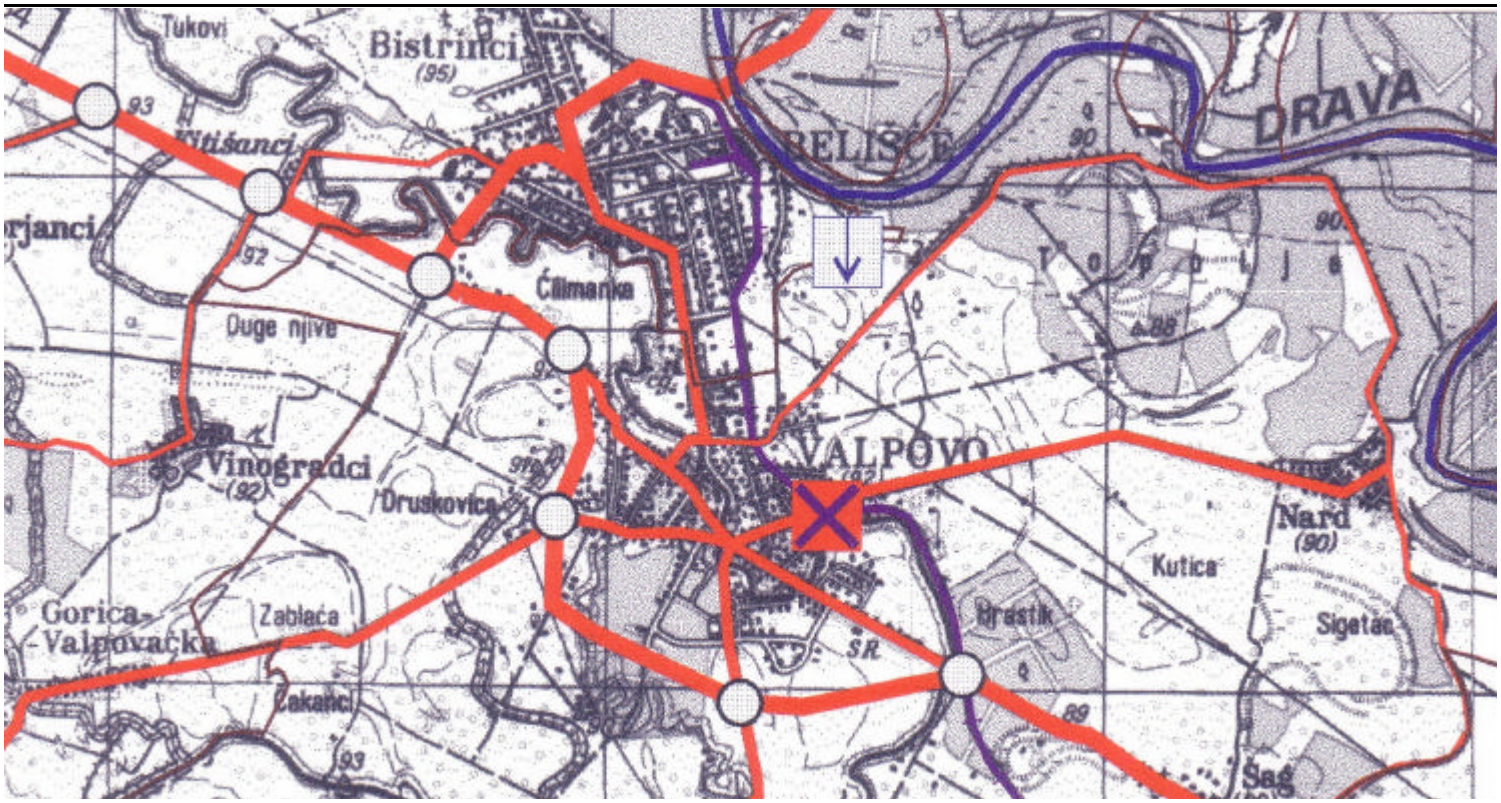

IZVOD IZ PROSTORNOG PLANA OSJECKO - BARANJSKE ŽUPANIJE
kartografski prikaz 2.1.1. Infrastrukturni sustavi - Cestovni, željeznicki, rijecni i zracni promet

1.1.5.3. Izvod iz Prostornog plana uredenja Grada Valpova

Potaknut odredbama Zakona o prostornom uredenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) ali i cinjenicom da je temeljni dokument prostornog uredenja na podrucju Grada Valpova star cak 19 godina (u meduvremenu su radene samo izmjene i dopune), a promjene nastale u meduvremenu tako su temeljite da je plan u velikom dijelu neprimjenjiv za današnje potrebe, Grad Valpovo je pristupio aktivnostima na izradi Prostornog plana uredenja Grada Valpova.

Clankom 11. stav 2.1. "Programa mjera za unapredenje stanja u prostoru na podrucju Grada Valpova" (SG 08/99) utvrdene su slijedece polazne postavke za izradu Prostornog plana uredenja Grada Valpova :

> *Prostorni plan uredenja Grada Valpova (PPUG) osnovni je dokument uredenja prostora za Grad Valpovo, kojim ce se utvrditi osnove za obnovu i buduci razvitak u prostoru, ciljevi prostornog uredenja i namjena prostora, te smjernice, mjere i uvjeti za korištenje, zaštitu i uredivanje prostora..*
>
> *Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskog prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu eleborata prostornih planova (NN 106/98) detaljno je odreden sadržaj PPUG.*
>
> *Prostorni plan uredenja Grada Valpova temeljiti ce se na spoznajama o prostoru iz Prostornog plana bivše opcine Valpovo. Prostorni plan uredenja Grada Valpova obuhvatiti ce prostor Grada Valpova, sa svim naseljima (cjelokupni prostor jedinice lokalne samouprave). Plan mora biti usklađen sa Prostornim planom Županije (detaljno razradene i konkretizirane odredbe koje proizlaze kao obveza iz plana šireg podrucja, kao i odredivanje drugih elemenata koji su od važnosti za uredenje, korištenje i zaštitu podrucja grada).*
>
> *Prostorni plan uredenja donosi Gradsko vijece, po pribavljenoj suglasnosti županijskog ureda nadležnog za poslove prostornog uredenja, koji pak spomenutu suglasnost izdaje po prethodno pribavljenom mišljenju Županijskog zavoda za prostorno uredenje.*

Na temelju Programa mjera za unapredenje stanja u prostoru Grad Valpovo je izradu Prostornog plana uredenja Grada Valpova, povjerio tvrtki CPA d.o.o. iz Zagreba, te je po provedenoj zakonskoj proceduri Gradsko vijece Grada Valpova 30. listopada 2003. godine usvojilo Prostorni plan uredenja Grada Valpova (SG 09/03).

Kako se Prostorni plan uredenja Grada Valpova izradivao istovremeno i od istog izradivaca kao i Urbanisticki plan uredenja grada Valpova, programske i prostorne postavke oba dokumenta prostornog uredenja uskladene su tijekom izrade.

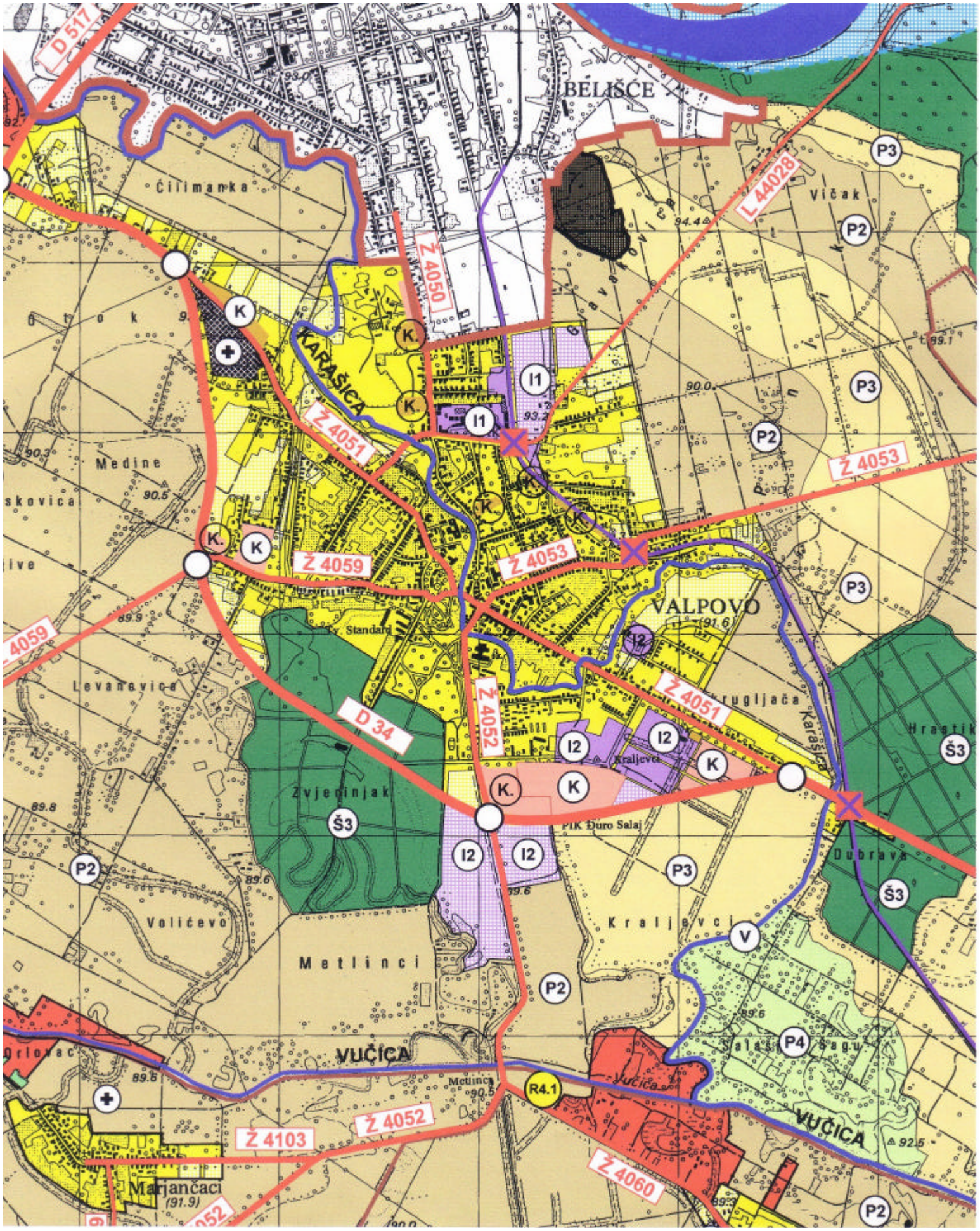

Prostorni plan uredenja Grada Valpova (SG 09/03) - izvod

1.1.5.4. Analiza GUP-a Valpovo - Belišce - Bistrinci

Prostor obuhvacen Generalnim urbanistickim planom Valpovo - Belišce - Bistrinci (SG 2/76, 1/89, 8/89 i ŽG 4/96) obuhvaca podrucje na kojemu se po novom teritorijalnom ustroju Republike Hrvatske nalaze dvije jedinice teritorijalne samouprave: Grad Valpovo i Grad Belišce.

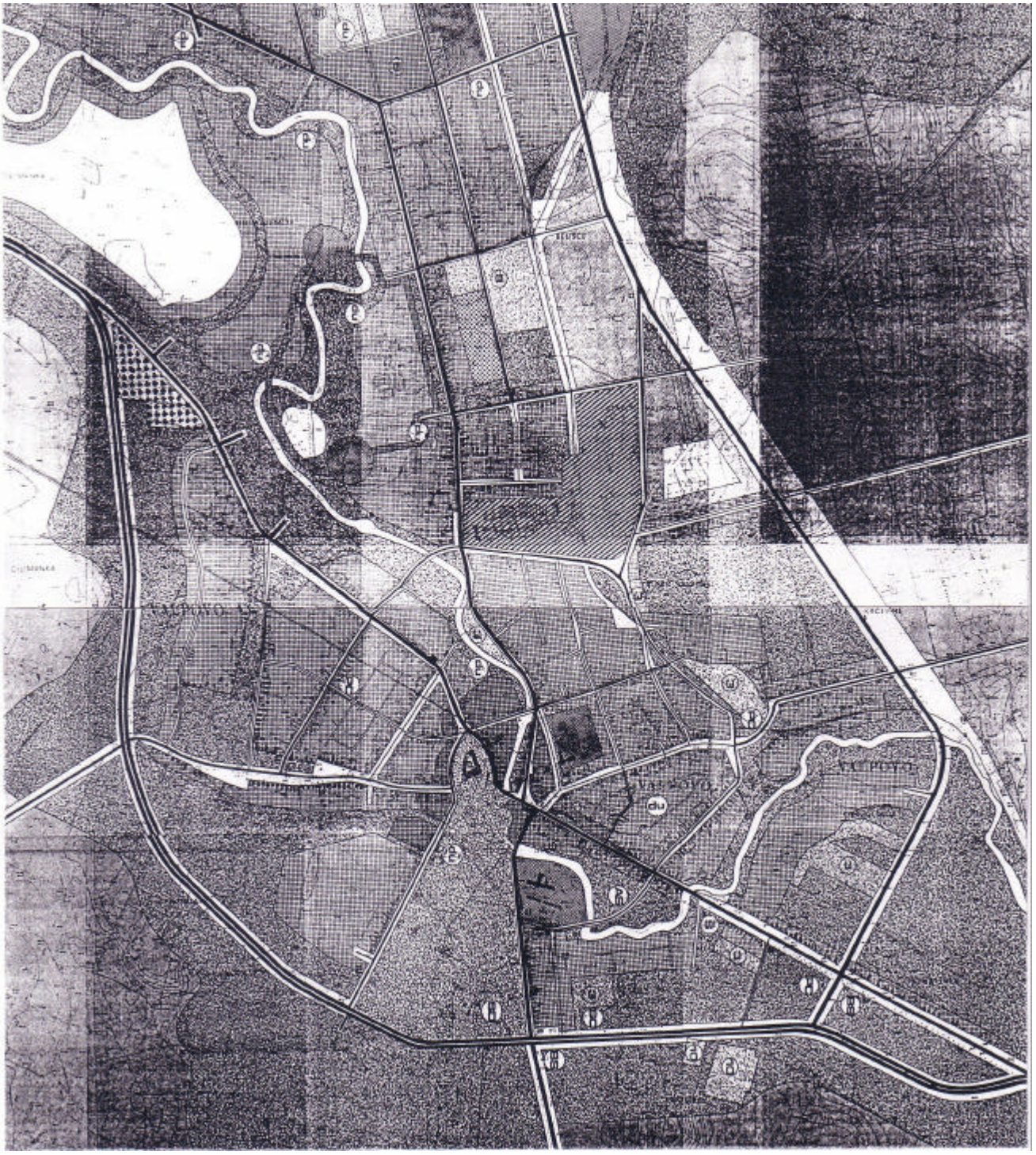

Generalni urbanisticki plan Valpovo - Belišce - Bistrinci iz 1976. godine - izvod za grad Valpovo

Programom mjera za unapredenje stanja u prostoru Grada Valpova iz 1995. godine ocijenjena je potreba izrade Izmjene i dopune GUP-a, te je izraden elaborat i provedena javna rasprava. Kako se podrucje obuhvata GUP-a Valpovo - Belišce - Bistrinci nalazi na podrucju dvije jedinice teritorijalne samouprave, Izmjene i dopune GUP-a je usvojila Županijska skupština u srpnju 1996. godine (ŽG 04/96).

Izmjene i dopune GUP-a Valpovo - Belišce - Bistrinci iz 1996. godine - izvod za grad Valpovo

U odnosu na temeljni dokument Izmjenama i dopunama GUP-a Valpovo - Belišce - Bistrinci nisu se bitno mijenjali planski pokazatelji vezani na bilans korištenja i namjene prostora, vec se izmjene odnose prvenstveno na usklađivanje pojedinih detalja i prenamjenu pojedinih prostora. Mjere zaštite okoliša u sklopu GUP-a Valpovo - Belišce - Bistrinci takoder nisu korigirane niti dopunjene Izmjenama i dopunama GUP-a. Izmjene i dopune prvenstveno su se odnosile na slijedece :

- *u dijelu GUP-a koji se odnosi na stanovanje smanjen je intenzitet višestambene izgradnje, te povecan broj gradilišta za potrebe obiteljske izgradnje ;*
- *u dijelu GUP-a koji se odnosi na javne sadržaje drugacije su definirane pojedini planirani sadržaji i funkcije (Srednjoškolski centar, Dom narodne tehnike, medugradski autobusni kolodvor), te fleksibilnije tretirane ostale vrste sadržaja uvodenjem kategorije "javni objekti i sadržaji";*
- *u dijelu GUP-a koji se odnosi na gospodarske sadržaje realnije je postavljena procjena potrebe širenja novih industrijskih zona vezano uz Kombinat "Belišce", te je planiran niz manjih zona proizvodnih, skladišnih i servisnih kapaciteta na pogodnim lokacijama u gradskom podrucju ;*
- *u prometnom dijelu GUP-a zašticeni su planirani željeznicki koridori i preispitane trase pojedinih cestovnih pravaca ;*
- *Provedbene odredbe su korigirane u skladu s novim pristupom u planiranju prostora.*

1.1.5.5. Analiza važecih dokumenata prostornog uredenja užih podrucja u obuhvatu UPU-a grada Valpova

Za podrucje obuhvata UPU-a grada Valpova tijekom sedamdesetih i osamdesetih godina bio je izraden veliki broj provedbenih urbanistickih planova kojima je kao dokumentima prostornog uredenja užih podrucja bio pokriven velik dio gradskog podrucja. Kako nisu bili uskladeni s novim Zakonom o prostornom uredenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) temeljem clanka 57. navedenog zakona 23. travnja 1999. godine navedeni planovi stavljeni su izvan snage.

Prema "Izvješcu o stanju u prostoru Grada Valpova za razdoblje od 1996. do 1998. godine" (SG 08/99) na podrucju grada Valpova na snazi su slijedeci dokumenti prostornog uredenja užih podrucja:

1. *Prostorni planovi donešeni u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uredenju (23.04.1994. godine):*

   - ***PUP "Reljkoviceva ulica"** - izradio: Urbanisticki institut Hrvatske, Zagreb, 1989. godine (SG 11/89 - napomena: izmjene i dopune SG 7/91 stavljene su izvan snage Programom mjera za unapredenje stanja u prostoru SG 04/95)*

2. *Prostorni planovi donešeni nakon stupanja na snagu Zakona o prostornom uredenju (23.04.1994. godine) :*

   - ***Detaljni plan uredenja stambenog naselja "Okrugljaca"** - izradio: Zavod za prostorno planiranje, Osijek, 1996. godine (SG 05/96)*

   - ***Detaljni plan uredenja zone male privrede u Valpovo - zapadni dio** - izradio: Zavod za prostorno planiranje, Osijek, 1996. godine (SG 05/96)*

   - ***Detaljni plan uredenja Zone male privrede u Valpovu na zemljištu u vlasništvu "Arcus" d.o.o.** - izradio: Zavod za urbanizam i izgradnju, Osijek, 1997. godine (SG 08/97)*

   - ***Detaljni plan uredenja stambene zone uz naselje Ante Starcevica u Valpovu** - izradio: CPA - Centar za prostorno uredenje i arhitekturu, Zagreb, 1998. godine (SG 02/98)*

   - ***Detaljni plan uredenja poslovno stambene zone u ulici Matije Gupca u Valpovu** - izradio: CPA - Centar za prostorno uredenje i arhitekturu, Zagreb, 1998. godine (SG 05/98)*

   - ***Detaljni plan uredenja Zone male privrede u Valpovu na zemljištu u vlasništvu "Ekovrece" d.o.o.** - izradio: Zavod za urbanizam i izgradnju, Osijek, 1997. godine (SG 07/98)*

Kako su navedeni planovi na snazi, a djelomice i realizirani ili u tijeku realizacije, te detaljnije (u mjerilu 1:1.000) analiziraju sustave izgradnje i narocito mogucnosti provodenja pojedinih prometnih koridora u gradskom tkivu, njihove postavke su detaljno analizirane i respektirane tijekom izrade Urbanistickog plana uredenja Valpova.

podrucja obuhvata važecih dokumenata prostornog uredenja užih podrucja na prostoru grada Valpova

1.1.6. OCJENA MOGUCNOSTI I OGRANICENJA RAZVOJA U ODNOSU NA DEMOGRAFSKE I GOSPODARSKE PODATKE, TE PROSTORNE POKAZATELJE

1.1.6.1. Demografski pokazatelji

Godine 2001.[12] na cijelom podrucju Grada Valpova na 143 km^2 živjelo je 12.202 stanovnika. Od ukupno 8 naselja samo je Valpovo, u kojem je bilo popisano 7.904 stanovnika, naselje gradskog karaktera. Na samo naselje Valpovo otpadalo je 2001. godine 64,0 % od ukupnog broja stanovnika Grada Valpova.

U odnosu na 1991. godinu, 2001. godine evidentiran je pad broja stanovnika naselja Valpovo (265 stanovnika manje nego 1991. godine kada je bilo popisano 8.169 stanovnika).

Popisno kretanje stanovništva

Za razumijevanje suvremenih demografskih stanja i procesa potrebno se ukratko osvrnuti i na razvojne tokove u prošlosti. Stoga je u tablici u prilogu prikazano kretanje stanovništva grada Valpova od prvog popisa stanovništva 1857. godine do popisa 31. ožujka 2001. godine.

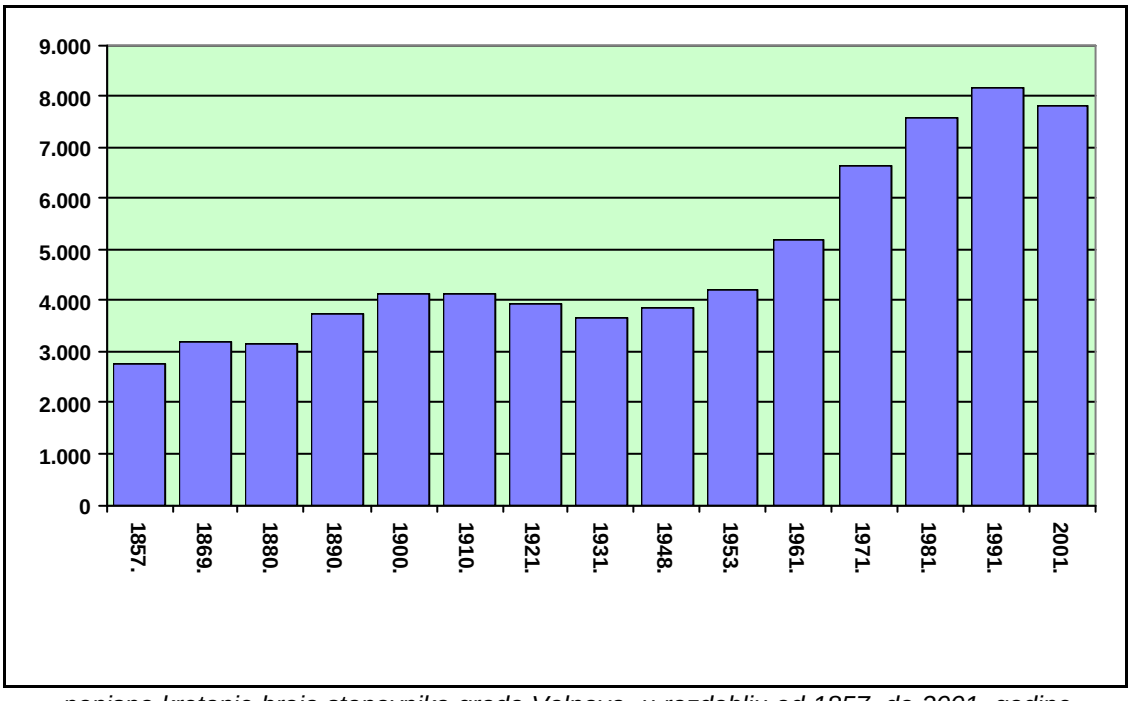

popisno kretanje broja stanovnika grada Valpova u razdoblju od 1857. do 2001. godine

godina	*1857.*	*1869.*	*1880.*	*1890.*	*1900.*	*1910.*	*1921.*	*1931.*	*1948.*	*1953.*	*1961.*	*1971.*	*1981.*	*1991.*	*2001.*
broj stanovn	***2.753***	***3.191***	***3.173***	***3.759***	***4.129***	***4.134***	***3.925***	***3.655***	***3.873***	***4.213***	***5.174***	***6.630***	***7.584***	***8.169***	***7.904***

[12] *Korišteni podaci iz publikacije "Popis stanovništva, kucanstava i stanova 31. ožujka 2001. godine", Državni zavod za statistiku, Zagreb, lipanj 2002. godine*

U navedenom razdoblju moguce je pratiti kontinuirani porast broja stanovnika od prvog popisa 1857. godine do I. svjetskog rata. Poslije 1910. godine broj stanovnika pada sve do 1931. kada je zabilježen najmanji broj stanovnika u 20. stoljecu. Po završetku II. svjetskog rata dolazi do kontinuiranog porasta broja stanovnika koji je evidentan sve do popisa 1991. godine. U razdoblju od 1948. do 1991. godine ukupan broj stanovnika naselja Valpovo više je nego udvostrucen (porast za cca 210 %).

Rezultatima popisa stanovništva 2001. godine iskazano je smanjenje broja stanovnika Valpova za 3,3 % u odnosu na broj stanovnika popisan 1991. godine.

Osnovna demografska obilježja

Iz analize spolnih obilježja stanovništva grada Valpova vidi se, da je na podrucju grada 2001. god. živjelo više ženskog (4.079 ili 51,6%) nego muškog (3.825 ili 48,4%) stanovništva.

STANOVNIŠTVO GRADA VALPOVA PREMA SPOLU I STAROSTI
(izvor: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU - Popis stanovništva, kucanstava i stanova 31. ožujka 2001.)

spol	ukup.	starost																			
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više	nepoznato
svega	**7.904**	**384**	**445**	**492**	**542**	**623**	**577**	**536**	**555**	**698**	**632**	**496**	**474**	**429**	**395**	**319**	**170**	**77**	**33**	**7**	**1**	**19**
muški	3.825	195	232	261	247	296	301	288	284	352	319	237	237	196	166	127	45	21	11	3	-	7
ženski	4.079	189	213	231	295	327	276	248	271	346	313	259	237	233	229	192	125	56	22	4	1	12

Višak ženskog stanovništva narocito je izražen u starijoj populaciji, i to :

- *u dobnoj skupini starijih od 65 godina žene cine gotovo 2/3 stanovništva (629 ili 62,8 % žena u odnosu na 373 ili 37,2 % muškaraca),*
- *u dobnoj skupini starijih od 75 godina žene cine gotovo 3/4 stanovništva (208 ili 72,2 % žena u odnosu na 80 ili 27,8 % muškaraca).*

Analiza dobne strukture stanovništva grada Valpova pokazuje karakteristike stanovništva regresionog tipa (udjel mladih od 14 godina je znatno ispod 20 %, udjel starijih od 50 godina veci je od 30 %).

STANOVNIŠTVO GRADA VALPOVA - OSNOVNI KONTINGENTI STANOVNIŠTVA

	ukupno	osnovni kontingenti stanovništva			
		0 - 14	15 - 49	50 i više	nepoznato
broj	**7.904**	**1.321**	**4.163**	**2.401**	**19**
%	100 %	16,7 %	52,7 %	30,4 %	0,2 %

Koeficijent starenja (odnos broja stanovnika starijih od 50 godina i mladih od 14 godina) za grad Valpovo je 1,82 što takoder ukazuje na sve vecu dominaciju starog stanovništva (1991. godine koeficijent starenja je bio 1,58 a 1971. godine samo 1,42).

STAROSNA PIRAMIDA ZA GRAD VALPOVO
(izvor: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU - Popis stanovništva, kucanstava i stanova 31. ožujka 2001.)

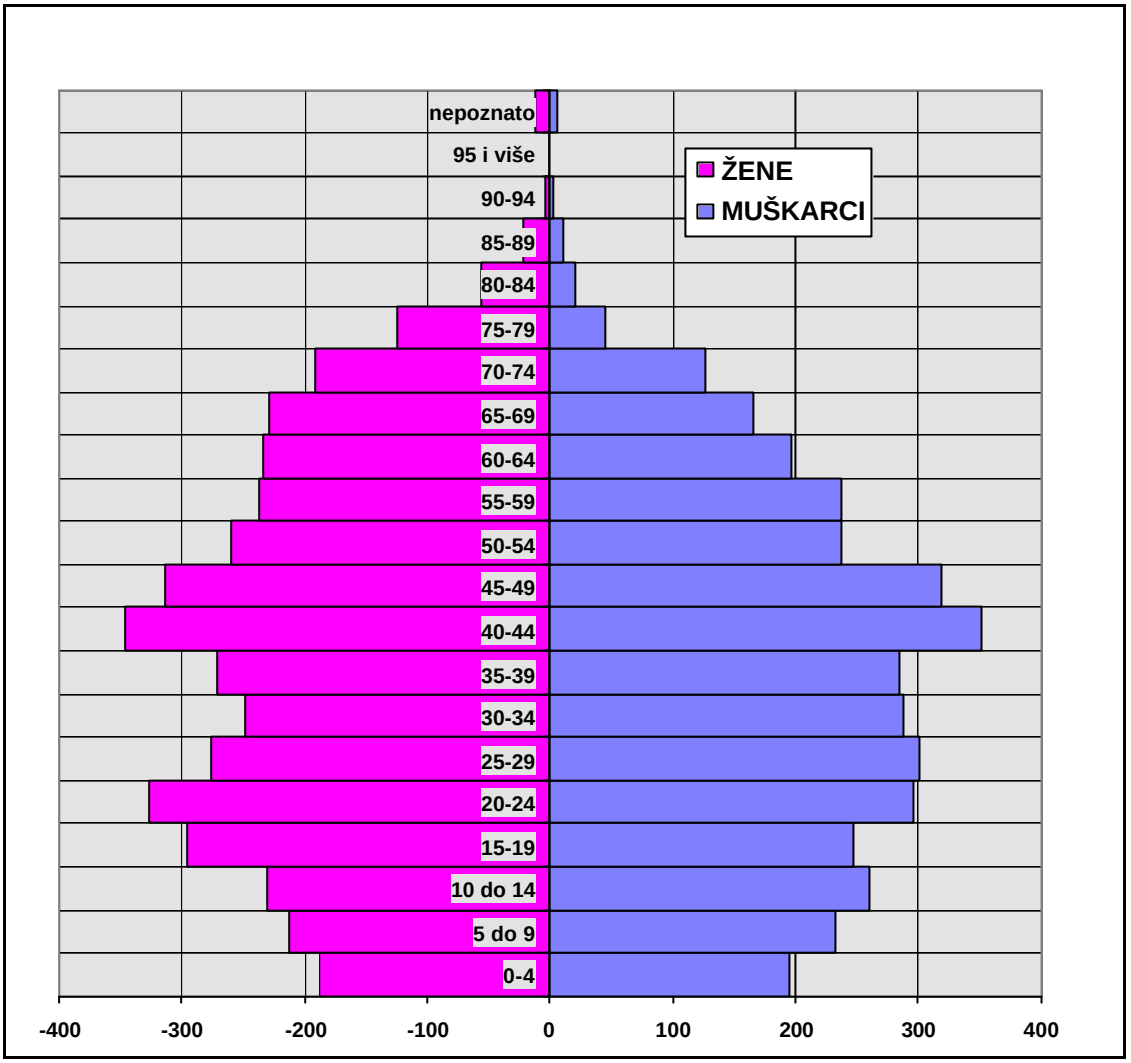

STANOVNIŠTVO GRADA VALPOVA PREMA PRISUTNOSTI / ODSUTNOSTI
(izvor: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU - Popis stanovništva, kucanstava i stanova 31. ožujka 2001.)

ukupno popis. osobe	ukupan broj stanovn	stanovnici naselja popisa																	
		svega	prisutni u vrijeme popisa	svega.	odsutni iz naselja popisa													stanovnici naselja popisa	
					svega.	u zemlji					u inozemstvu								
						škol.	rad	progna nici	obitelj razlozi	ost.	sveg	rad	bor	diplomatsko-konzularno osoblje i upuceni na rad	cl. obitelji diplomatsko-konzularnog osoblja i upucanih na rad	škol.	ost.	izbjeglice u Republici Hrvatskoj	privremeno prisutni u naselju popisa
8.026	**7.904**	**7.893**	**7.371**	**522**	**220**	**74**	**59**	**6**	**7**	**74**	**302**	**154**	**88**	**3**	**3**	**7**	**47**	**7**	**4**

Od ukupnog broja od 7.904 stanovnika grada Valpova 31. ožujka 2001. bilo je odsutno 522 ili 6,6 % stanovnika, od toga najviše radnika u inozemstvu (154 ili 29,5 % od ukupnog broja odsutnih stanovnika), stanovnika na boravku u inozemstvu (88 ili 16,9 % od ukupnog broja odsutnih stanovnika), te na školovanju u zemlji (74 ili 14,2 % od ukupnog broja odsutnih stanovnika). Popisom 31. ožujka 2001. godine u Valpovu je bilo popisano i 7 izbjeglica u Republici Hrvatskoj, te 4 privremeno prisutne osobe.

Prosjecna velicina kucanstva u gradu Valpovu 31. ožujka 2001. godine bila je 2,9 clana i smanjena je u odnosu na 1991. godinu kada je iznosila 3,0 clana.

Prevladavaju cetveroclana (24,0% u odnosu na 28,6% 1991. godine), troclana (22,5% u odnosu na 23,7% 1991. godine) i dvoclana (22,3% u odnosu na 22,1% 1991. godine), kucanstva, ali je znacajan i udio samackih, uglavnom starackih kucanstava (18,5% u odnosu na 15,5% 1991. godine). Udio velikih kucanstava je prakticki zanemariv.

Od obiteljskih kucanstava na bracne parove s djecom odnosi se 61,0 %, a 25,3 % na bracne parove bez djece.

PRIVATNA KUCANSTVA GRADA VALPOVA PREMA PREMA OBITELJSKOM SASTAVU I OBITELJSKA KUCANSTVA PREMA BROJU CLANOVA
(izvor: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU - Popis stanovništva, kucanstava i stanova 31. ožujka 2001.)

ukupno	obiteljska kucanstva prema broju clanova														neobiteljska kucanstva		
	svega	2	3	4	5	6	7	8 i više		od toga uže obitelji							
								broj kucans.	ukupno clan.	svega	bracni par bez djece	bracni par s djecom	majka s djecom	otac s djecom	svega	1 clan	više clan.
2.707	**2.174**	**605**	**609**	**650**	**220**	**61**	**22**	**7**	**59**	**2.278**	**575**	**1.390**	**249**	**64**	**533**	**500**	**33**
	100%	27,8 %	28,1 %	29,9 %	10,1 %	2,8 %	1,0 %	0,3%		100 %	25,3 %	61,0 %	10,9 %	2,8%	100 %	93,8 %	6,2 %
100 %		22,3 %	22,5 %	24,0 %	8,1%	2,3 %	0,8 %	0,3%								18,5 %	1,2 %

Po nacionalnom sastavu stanovništva Valpovo je izrazito homogena sredina. Popisom 1991. godine[13] u naselju Valpovu je bilo popisano:

- *Hrvata 7.347 ili 94,4 %*
- *Srba 317 ili 4,1 %*
- *Albanaca 21 ili 0,3 %*
- *Madara 21 ili 0,3 %*
- *Jugoslavena 172 ili 2,2 %*

Ostale nacionalnosti su bile znatno manje zastupljene.

Procjena broja stanovnika grada Valpova

Prvi rezultati popisa stanovnika 2001. godine, iako ne pružaju detaljnije podatke o strukturi stanovništva, ukazuju da su trendovi kretanja nepovoljni, te da je Valpovo 2001. godine imalo manje stanovnika nego 1991. godine.

Uzimajuci u obzir sve navedene cinjenice, kao i poznate podatke o osnovnim demografskim obilježjima stanovništva Valpova, procjenjuje se da ce da ce se broj stanovnika Valpova stabilizirati na broju izmedu 8.500 i 9.000 stanovnika.

Prostornim planom Osjecko - baranjske županije dugorocno je planirano da, uz odredene poticajne mjere Države i Županije, broj stanovnika Valpova naraste do 11.000 stanovnika.

[13] *Popis 2001. godine evidentira nacionalni sastav samo po jedinicama lokalne samouprave (gradovima i opcinama), ali ne i pojedinacno po naseljima.*

1.1.6.2. Gospodarski pokazatelji [14]

Najznacajnije grane gospodarstva

Gospodarski razvitak Valpova vezan je uz prostor i prirodne potencijale kojima raspolaže ovo podrucje, te prevladavaju poljoprivredna i industrijska proizvodnja, te trgovina i ugostiteljske usluge, a zastupljene su i druge djelatnosti.

Poljoprivredno - prehrambeni koncern "Valpovo" d.d. zapošljava ukupno 862 djelatnika i najznacajniji je gospodarski subjekt Valpova s poljoprivrednom i industrijskom proizvodnjom. U sklopu PPK "Valpovo" d.d. zastupljene su slijedece djelatnosti :

- *"Poljoprivreda" d.o.o. (224 zaposlena) - uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada (pšenica, kukuruz, soja, suncokret, šecerna repa i ostala primarna proizvodnja); uzgoj stoke i peradi;*
- *"Žitoprerada" d.o.o. (134 zaposlena) - proizvodnja mlinskih i pekarskih proizvoda (kruh, peciva, tjestenine i kolaci), uskladištenje, dorada i sušenje poljoprivrednih proizvoda, te ispitivanje kakvoce i kolicine gotove robe i sirovina;*
- *"Valpovka" d.o.o. (241 djelatnik) - proizvodnja stocne hrane i dodataka stocnoj hrani, peradarska proizvodnja i svinjogojstvo;*
- *"Klaonica" d.o.o. (85 zaposlenih)- proizvodnja, obrada i konzerviranje mesa i mesnih proizvoda,*
- *"Koplast" d.o.o. (85 zaposlenih) - proizvodnja proizvoda od plasticnih masa*

Poljoprivredna zadruga Valpovo bavi se uzgojem žitarica i industrijskog bilja i organizira poljoprivrednu proizvodnju s najvecim dijelom individualnih i mješovitih poljoprivrednih domacinstava. Zapošljava ukupno 73 djelatnika.

U ostaloj industrijskoj proizvodnji istice se proizvodnja papirnih vreca od natron papira u poduzecu "Assidoman - Ekovreca" d.o.o. Valpovo koje je u vecinskom vlasništvu stranog kapitala i zapošljava sedamdesetak djelatnika.

Proizvodnja gradevinske stolarije zastupljena je u poduzecu "Moravek" d.o.o. koji proizvodi i druge proizvode od drveta, kao i u tvrtki "Ekostil" d.o.o. cija je proizvodnja drvenih elemenata u vecem dijelu namjenjena izvozu. Ostala proizvodnja i usluge zastupljene su kod obrtnika i malih poduzetnika, a odnose se na pružanje usluga servisiranja i održavanja vozila, uredaja i opreme znacajne za svakodnevni život gradana.

Trgovinom se pretežito bave sitni obrtnici i mala poduzeca. Najveca trgovinska kuca u gradu je "Jovalija" d.o.o. (136 zaposlenih) koja se osim trgovine bavi proizvodnjom pekarskih proizvoda i ugostiteljstvom.

Gradsko poglavarstvo Grada Valpova izradilo je Detaljni plan uredenja i program razvoja Zone malog gospodarstva koja obuhvaca 32 gradevinske parcele površine od cca 700 m^2 do cca 1.200 m^2 s mogucnošcu spajanja dvije ili više parcela u jednu. Zona je u vecem dijelu opremljena infrastrukturom.

U Gradu Valpovu je registrirano ukupno 172 obrtnika koji su uclanjeni u Udruženje obrtnika.

Od novcarskih institucija u Valpovu su prisutne Privredna banka Zagreb - Podružnica Valpovo, Ispostava Slavonske banke i Ispostava Slatinske banke.

[14] *korišteni podaci Hrvatske gospodarske komore, Županijske komore Osijek (www.hgk.hr - Baza podataka o hrvatskom poduzecima)*

Struktura i broj gospodarskih subjekata

Prema dostupnim podacima Hrvatske gospodarske komore za 2001. godinu gospodarska aktivnost na podrucju Grada Valpova se odvija u sklopu 87 poslovnih jedinica sa sjedištem u samoj Valpovu. Najzastupljenije su tvrtke iz djelatnosti trgovine (32 poslovne jedinica), slijede tvrtke preradivacke industrije (16 jedinica), te poslovne usluge (10 poslovnih jedinica).

tablica - pregled broja poslovnih jedinica i zaposlenih u gospodarstvu po djelatnostima 2001. godine

djelatnost	broj zaposlenih	%	broj poslovnih jedinica	prosjecni broj zaposlenih
A - POLJOPRIVREDA, LOV I ŠUMARSTVO	393	25,2	5	78,6
B - RIBARSTVO	-	-	-	-
C - RUDARSTVO	-	-	-	-
D - PRERAĐIVACKA INDUSTRIJA	738	47,2	16	46,1
E - OPSKRBA EL.ENERGIJOM, PLINOM I VODOM	84	5,4	1	84
F - GRADITELJSTVO	11	0,7	6	1,8
G - TRGOVINA NA MALO I VELIKO	103	6,6	32	3,2
H - UGOSTITELJSTVO	6	0,4	4	1,5
I - PROMET, SKLADIŠTENJE I VEZE	138	8,8	3	46,0
J - FINANCIJSKO POSREDOVANJE	4	0,3	3	1,3
K - POSLOVNE USLUGE	42	2,7	10	4,2
L - JAVNA UPRAVA I OBRANA, SOC.OSIGURANJE	-	-	-	-
M - OBRAZOVANJE	8	0,5	3	2,7
N - ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I SOCIJALNA SKRB	15	1,0	1	15,0
O - OSTALE DJELATNOSTI	19	1,2	3	6,3
P - PRIV. KUCANSTVA SA ZAPOSLENIM OSOBLJEM	-	-	-	-
Q - IZVANTERITORIJALNE ORGANIZACIJE I TIJELA	-	-	-	-
u k u p n o	1.561	100,0	87	17,9

napomena : Navedeni podaci odnose se samo na zaposlene u gospodarstvu koje bilježi Hrvatska gospodarska komora.

tablica - broja zaposlenih i broj gospodarskih poslovnih jedinica po velicini 2001. godine

poduzeca po velicini	broj zaposlenih	% od ukupnog broja zaposlenih	broj posl. jedinica	% od ukupnog broja posl. jedinica
vece od 200 zaposlenih	465	29,8	2	2,3
100 do 199 zaposlenih	270	17,3	2	2,3
50 do 99 zaposlenih	488	31,3	6	6,9
20 do 49 zaposlenih	146	9,3	5	5,7
10 do 19 zaposlenih	54	3,5	4	4,6
6 do 9 zaposlenih	34	2,2	5	5,7
5 do 4 zaposlena	29	1,9	7	8,0
3 zaposlena	27	1,7	9	10,4
2 zaposlena	24	1,5	12	13,8
1 zaposleni	24	1,5	24	27,6
bez zaposlenih	0	0	9	10,4
nepoznato ili bez podataka	-	-	2	2,3
u k u p n o	1.561	100,0	87	100,0

Najveci je broj zaposlenih u gospodarstvu na podrucju grada Valpova (738 zaposlenih, odnosno 47,2 % ili skoro polovina) zaposlen u preradivackoj industriji, slijedi poljoprivreda sa 393 zaposlenih, odnosno 25,2 % zaposlenih, te promet (8,8 % zaposlenih), trgovina (6,6 % zaposlenih) i komunalne djelatnosti (5,4 % zaposlenih).

Najveci broj zaposlenih imaju poduzeca poljoprivredne djelatnosti (prosjecno 78 zaposlenih), a slijede preradivacka industrija i promet s po cca 46 zaposlenih po poslovnoj jedinici. Najmanji broj zaposlenih po poslovnoj jedinici je u financijskom posredovanju, ugostiteljstvu i graditeljstvu (u prosjeku manje od 2 zaposlena).

U ukupnoj strukturi poduzeca dominiraju izrazito mala poduzeca (s manje od pet zaposlenih). Nasuprot tome, cca 30 % od ukupnog broja zaposlenih u Valpovu radi u dvije poslovne jedinice: "Poljoprivreda" d.o.o. i "Valpovka" d.o.o. (ukupno 465 zaposlenih).

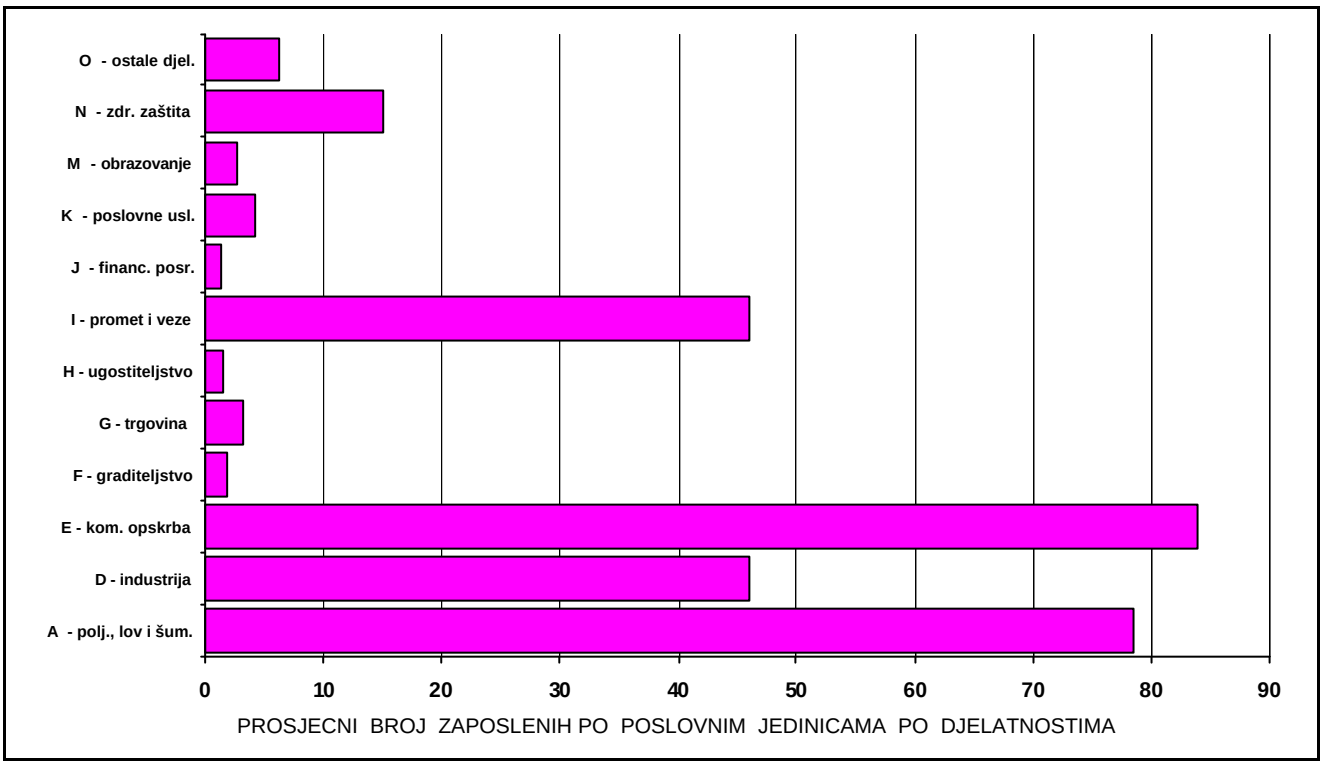

prosjecni broj zaposlenih po poslovnim jedinicama po djelatnostima

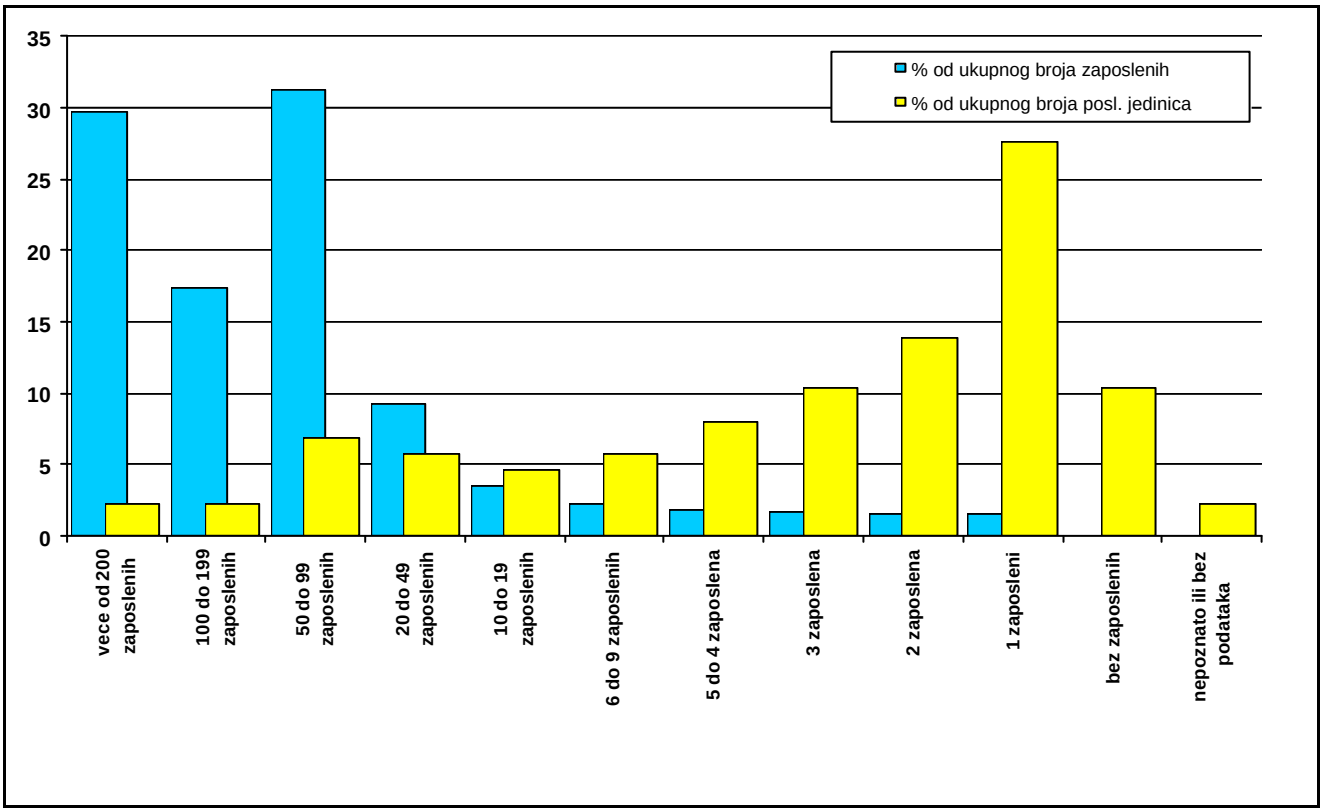

odnos broja zaposlenih i broja poslovnih jedinica po velicini

1.1.6.3. Prostorni pokazatelji

Znacajke prostornog razvitka :

Temeljna karakteristika koja je odredila urbani razvitak Valpova u razdoblju nakon II. svjetskog rata je intenzivna urbanizacija temeljena na razvitku industrije. Ovakva razvojna orijentacija rezultirala je neselektivnim urbanim razvojem koji je poslužio za transfer stanovništva iz šireg gravitacijskog podrucja.

Prostorni refleks ovih kretanja vidljiv je u neracionalnom prostornom širenju grada, te postupnim ali stalnim gubitkom urbanih vrijednosti Valpova. Intenzivno prostorno širenje grada, narocito u razdoblju šezdesetih i sedamdesetih godina dvadesetog stoljeca, nisu bili praceni odgovarajucim gradskim komunalnim razvojem, što je uzrokovalo poremecaje urbane strukture grada. U skladu s potrebama stalnog širenja grada razvijala su se uglavnom rubna podrucja, nova obiteljska izgradnja dok je povijesna jezgra postupno propadala zbog zapuštenosti i ugroženosti od prometa.

Najnovije intervencije u najstrožem urbanom središtu Valpova potpuno su promijenile tradicionalnu gradsku sliku i unijele novo mjerilo.

Koncept gospodarenja prostorom :

Izvorni utjecaj na politiku gospodarenja prostorom Grad Valpovo ostvaruje donošenjem dokumenata prostornog uredenja koji u pravilu sadrže sve elemente nužne za izdavanje lokacijske dozvole. Iz ovoga se može utvrditi interes Grada Valpova da što više svojeg podrucja pokrije dokumentima prostornog uredenja i to :

- *s jedne strane razvojnim dokumentima prostornog uredenja (PPUG-om i UPU-om grada Valpova),*
- *a sa druge strane detaljnim planovima uredenja kao provedbenim dokumentima prostornog uredenja.*

nove urbane intervencije u centru Valpova

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog uredenja gradskog znacaja

2.1.1. DEMOGRAFSKI RAZVOJ

Uzajamna povezanost i uvjetovanost gospodarskog, demografskog i prostornog razvitka temelj je razvojnog planiranja. Za gospodarsku revitalizaciju podrucja potrebni su radni kontigenti stanovništva na ukupnoj razini, ali i za inovacije potrebni kadrovi, odnosno nositelji procesa koje se samo dodatnim stimulansima može vratiti u mjesta rodenja ili u neka druga podrucja. Model demografske obnove Valpova ne može se stoga ograniciti samo na klasicno stimuliranje reprodukcije stanovništva, koje ne daje sigurnost da se mlade generacije, iako brojnije, nece iseljavati u atraktivnija podrucja.

Demografska obnova se može provoditi samo u sklopu gospodarske obnove kao njen integralni dio i važna pretpostavka svakog planiranja i inovacija u prostoru. Stoga je u model demografske obnove potrebno ukljuciti i razlicite oblike gospodarske i opcenito ukupne revitalizacije:

- *potrebno je postaviti okvire gospodarske revitalizacije cime se posredno ostvaruju uvjeti za vecu reprodukciju fertilnog dijela domicilnog i doseljavanje novog stanovništva;*
- *emigracija mladeg, obrazovanijeg i reprodukcijski sposobnog dijela stanovništva najveca je prepreka svakoj demografskoj obnovi, te je gospodarskim razvojem potrebno omoguciti uvjete za njihov ostanak;*
- *moguce mjere revitalizacije morale bi omoguciti zapošljavanje i stambeno zbrinjavanje najugroženijih slojeva stanovništva iz sredstava socijalnog i gospodarskog programa;*
- *povratak stanovnika s rada u inozemstvu, kao niti povratak hrvatskih iseljenika iz raznih dijelova svijeta nije intenzivan, te nece bitnije utjecati na promjene postojecih trendova.*

Ukupno gledajuci, razvojne mogucnosti Valpova su znatno vece kroz prirodne resurse, prometno povezivanje i gospodarsku infrastrukturu, nego kroz demografski potencijal koji vec duže vremena pokazuje tendenciju smanjenja u pojedinim prigradskim naseljima, koja je popisom 2001. prvi puta registrirana i za samo Valpovo. Negativnost procesa posebno se ocituje u cinjenici da je takve demografske trendove vrlo teško zaustaviti standardnim mjerama demografske politike, dok je radikalna promjena trendova s ovakvim demografskim strukturama još teža.

Okvirna procjena kretanja broja stanovnika pretpostavlja da ce na prostoru naselja Valpovo prebivati ukupno oko 8.500 - 9.000 stanovnika. Ova je procjena samo okvirna te ce stvarna demografska kretanja bitno ovisiti kako o postojecoj demografskoj strukturi stanovništva, tako i o gospodarskom razvitku grada Valpova i Županije.

2.1.2. ODABIR PROSTORNE I GOSPODARSKE STRUKTURE

Novim Urbanistickim planom uredenja grada Valpova napuštena je stroga distinkcija izmedu stambenih, središnjih i industrijskih gradskih podrucja. U zonama mješovite namjene dominantna je stambena gradnja, što medutim u tim zonama ne iskljucuje izgradnju:

- *manjih prostora za rad bez štetnih utjecaja na okoliš,*
- *prostora za javne i pratece, trgovacke i uslužne, turisticke i ugostiteljske sadržaje,*
- *vjerskih gradevina,*
- *infrastrukturnih i komunalnih gradevina i uredaja bez štetnih utjecaja na okoliš, te*
- *manjih zelenih površina, športsko - rekreacijske površine i djecja igrališta.*

Nacin gradnje u zonama mješovite namjene detaljno je definiran provedbenim odredbama u sklopu Odluke o donošenju UPU-a grada Valpova.

Urbanistickim planom uredenja grada Valpova za definiranje prostornog uredenja grada je bitno osmišljavanje sveukupne gospodarske, socijalne i demografske strategije razvoja grada. Povijesne, urbane i prirodne vrijednosti Valpova obvezuju na sistemski pristup kojime ce se postojece vrijednosti prostora ne samo zaštititi i sacuvati, vec i dostojno prezentirati i obogatiti. Pri tom se postupku podrazumijeva široka paleta graditeljskih, tehnickih i organizacijskih mjera kojima je cilj obnova i usklađenje zatecenog stanja u prostoru sa gradanskim, društvenim i kulturnim aspiracijama, te infrastrukturnim i tehnickim potrebama.

Prostornim uredenjem Valpova potrebno je stvoriti preduvjete za razvitak djelatnosti:

- *u kojima se najbolje valorizira ljudski potencijal ;*
- *u kojima se najbolje mogu iskoristiti pogodnosti prostora;*
- *koje što racionalnije koriste prostor ;*
- *koje nisu energetski zahtjevne;*
- *koje nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša ;*
- *koje su usmjerene na poticanje poduzetništva ;*
- *koje su tržišno orijentirane, visokoprofitabilne te privlace kapital i modernu tehnologiju;*
- *koje imaju mogucnost povezivanja u vece nacionalne i internacionalne sustave ;*
- *koje zapošljavaju visokokvalificiranu radnu snagu.*

2.1.3. PROMETNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Jedna od osnovnih zadaca UPU-a je rezervacija prostora za smještaj koridora prometne i komunalne infrastrukture državnog i županijskog znacaja koje su definirane dokumentima prostornog uredenja više razine (Program prostornog uredenja Republike Hrvatske, Prostorni plan Županije, Prostorni plan uredenja Grada Valpova).

Rješenje tranzitnog kolnog prometa bio je dugo jedan je od kljucnih problema Valpova, a narocito gradskog središta. Izgradnjom obilaznice na državnoj cesti D 34 (Daruvar - Slatina - Miholjac - Josipovac) prometni konflikti u gradskom centru znatno su reducirani.

Komunalna infrastruktura na podrucju Valpova ukljucuje vodovodnu, kanalizacijsku, elektroenergetsku, plinsku i telekomunikacijsku mrežu. Obzirom na ocekivanu dinamiku urbanog razvoja u narednom razdoblju investicije u komunalnu infrastrukturu uglavnom ce se koncentrirati na povecanje standarda i poboljšanje razine opremljenosti pojedinih komunalnih sustava.

2.1.4. OCUVANJE PROSTORNIH POSEBNOSTI GRADA VALPOVA

Osnovna usmjerenja prostornog razvitka grada Valpova koja treba definirati ovim UPU-om su:

1. *Ocuvanje i obnova vrijednosti povijesne jezgre Valpova jedan je od bitnih elemenata podizanja vrijednosti života u gradu. U urbanom razvoju Valpova je potrebno naglasiti karakter urbaniziranog prostora koji je bio narušen izgradnjom bez identiteta i neadekvatnim urbanim rješenjima u proteklom razdoblju.*

2. *Za ostvarenje toga cilja neophodno je funkcionalno i oblikovno sredivanje gradskog podrucja. UPU-om je stoga potrebno sagledati mogucnosti i predvidjeti nacine za poboljšanje kvalitete urbaniteta, izgradnju novih sadržaja, te funkcionalno opremanje grada javnim i društvenim sadržajima.*

   Uzimajuci u obzir navedene parametre, te sveobuhvatnu analizu postojece prostorno planerske dokumentacije koncept prostornog razvitka UPU-a grada Valpova treba biti temeljen na ozbiljnom preispitivanju površina planiranih za razvitak grada kao i cjelokupnog koncepta prostornog razvitka.

3. *Pri oblikovanju gradskog prostora zašticene i ocuvane prirodne vrijednosti grada i njegovog okoliša predstavljaju jedan od nužnih preduvjeta za kvalitetu života stanovnika, ali i razvijanje rekreativnih i turistickih djelatnosti.*

   U razmatranja o potencijalima prostornog razvitka potrebno je svakako ukljuciti jedinstvenu mogucnost za ukljucenje prirodnog ambijenta u urbani prostor. Vezano na to potrebno je narocito valorizirati zelene površine Valpovackog perivoja uz dvorac i obale rijeke Karašice. Potrebno je provesti kontinuirane pješacke šetnice uz obale Karašice koja je danas samo djelomice prisutna u urbanom tkivu, te iznaci mogucnosti za stvaranje novih urbanih ambijenata i vrijednosti.

c

entar Valpova

4. *Urbani razvitak grada ukljucuje i obnovu prometne i komunalne infrastrukture. U izradu UPU-a ukljuceni su stoga aktualni projekti i programi obnove pojedinih infrastrukturalnih sustava kako bi se omogucilo optimalno opremanje postojecih i planiranih sadržaja.*

5. *Kao jedan od temeljnih preduvjeta održivog razvoja zaštita okoliša prilikom svih novih zahvata, osim zakonskim propisima, treba biti posebno regulirana Odrednicama o zaštiti prostora u provedbenim odredbama Urbanistickog plana uredenja grada Valpova.*

2.2. Ciljevi prostornog uredenja grada Valpova

Pristup izradi Urbanistickog plana uredenja Valpova temeljen je prvenstveno na :

- *zadržavanju povijesne matrice grada ;*
- *sanaciji kriznih tocaka u prostoru ;*
- *stvaranju mogucnosti za prostorni razvoj koji ce se uklopiti u postojecu urbanu strukturu, nadograditi postojece urbane ambijente i stvoriti nove urbane vrijednosti ;*
- *obzirnom odnosu prema prostoru i okolišu, te štednji prostora ;*
- *optimalno mogucem ukljucenju prirodnih vrijednosti (Valpovacki perivoj, rijeka Karašica) u urbani ambijent ;*
- *stvaranju preduvjeta za selektivnu nadogradnju i obogacivanje postojece gospodarske strukture (male i srednje tvrtke) ;*
- *revitalizacija tercijara (obrtništvo, turizam) ;*
- *rješenju problema tranzitnog i ciljnog prometa, te prometa u mirovanju ;*
- *komunalnom i infrastrukturnom opremanju gradskih sadržaja.*

Kako bi se u najvecoj mogucoj mjeri ostvarili navedeni principi, tijekom izrade plana korišten je interdisciplinarni pristup, te su u prethodnu i javnu raspravu tijekom izrade Urbanistickog plana uredenja Valpova uz predstavnike strucnih službi Grada Valpova ukljuceni i predstavnici tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima u skladu sa clankom 29. Zakona o prostornom uredenju.

centar Valpova - Osjecka ulica s pogledom na dvorac

2.2.1. RACIONALNO KORIŠTENJE I ZAŠTITA PROSTORA (u odnosu na postojeci i planirani broj stanovnika, gustocu stanovanja, obilježja izgradene strukture, vrijednost i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno - povijesnih i ambijentalnih cjelina)

Jedna od temeljnih zadaca prostornog uredenja je zaštita prostora kao potrošne kategorije. Društveni odnos prema problematici korištenja prostora u novije je vrijeme bitno promijenjen, te se Republika Hrvatska Ustavom odredila za politiku održivog razvoja. U fazi odredivanja razvojnih preduvjeta nužno je afirmirati ustavnu odrednicu o prostoru kao dijelu nacionalnog bogatstva, ogranicenog i u kvalitativnom i u kvantitativnom pogledu, kako bi neposredni i dugorocni ciljevi i interesi postali konkretnim elementima razvoja.

Kako bi se racionalizirala nova gradnja donesena je strateška odluka da ce se urbani razvoj na podrucju Valpova prvenstveno koncentrirati na sanaciju i interpolacije u dosada izgradenim urbanim podrucjima, te novu izgradnju u zonama koje je moguce jednostavno opremiti prometnom i komunalnom infrastrukturom, a cijom gradnjom se racionalizira izgradnja novih ulicnih poteza.

Ovakav koncept sažimanja gradskog prostora nalazi svoju potpunu potvrdu u najnovijim demografskim kretanjima na podrucju Valpova koji ukazuju na stabilizaciju broja stanovnika, te ce u narednom razdoblju težište razvoja biti na poboljšanju kvalitete urbanog uredenja, za razliku od dosadašnjih trendova kvantitativnog rasta.

Prirodna i kulturna baština prostora predstavljaju jedan od bitnih temelja fizionomije grada i potencijal koji je potrebno sustavno cuvati i prezentirati što nalaže posebne mjere i skrb u urbanom uredivanju.

2.2.2. UNAPREĐENJE UREĐENJA NASELJA I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Kako u fizickom smislu grad obilježavaju njegovi javni prostori, Urbanisticki plan uredenja afirmira mrežu javnih neizgradenih prostora u cilju unapredenja urbanih kvaliteta Valpova. Istovremeno se, kao vrijednost gradske cjeline i bitan element oblikovanja prostora, afirmiraju arhitektonske kvalitete pojedinacnih gradevina.

Unapredenje uredenja naselja, te podizanje razine kvalitete življenja u gradu dobivaju puni smisao kvalitetnim rješenjem prometne i komunalne infrastrukture.

Prioriteti prometnog rješenja grada Grada Valpova su :
- *rezervacija planskom dokumentacijom više razine zacrtanih prometnih koridora,*
- *ostvarivanje optimalnog povezivanja pojedinih dijelova grada.*

Prioriteti u razvoju komunalne infrastrukture odnose se na :
- *minimalni standard komunalne opremljenosti koji obuhvaca kvalitetnu vodoopskrbu, odvodnju, elektroopskrbnu, plinsku i telekomunikacijsku mrežu,*
- *kompletiranje opremljenosti cijelog gradskog podrucja cjelovitim sustavom odvodnje koji ukljucuje i tretman otpadnih voda,*
- *sustavno rješenje prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada.*